

60.010/x

MTI.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

1978. szeptember 24. vasárnap

kk.1. drezdai slágerfesztivál

ko/gz/ra kd b e r l i n , 1978. szeptember 24./mti/

harmadik díjat nyert a szombat este végetért drezda,78 nemzetközi slágerfesztiválon karda beáta. a szocialista országok hagyományos fesztiváljának nagydíját az ndk „karát,„ együttese, a nemzetközi első díjat miguel chavez kubai, az ndk számokért adott első díjat pedig mirabella dauer román énekes kapta. díjat kapott az idén maga a fesztivál is: a fesztivál rendezői nyolc éves eredményes tevékenységükért megkapták a fesztiválok nemzetközi szövetsége /fidof/ legnagyobb elismerés díját, a fidof-oscart.

a drezda,78 szombati gálaestjén nagy sikerrel fellépett - vendégként - koncz zsuzsa is, a beton-együttes kíséretében. /kocsis/

-.-

9.55/ra

-1-

2

kk.2. szonoda

fn/ra kd t o k i ó, 1978. szeptember 24. /mti/

az egyesült államok változatlan ázsiai és csendes-óceáni jelenlétének szükségességét hangoztatta szonoda szunao japán külügyminiszter abból az alkalomból, hogy minneapolisban átvette a helyi egyetem nemzetközi diplomáciai kitüntetését. szonoda, aki a napokban felszólal az ensz-közgyűlés ülészakán, tokiói újságok beszámolója szerint kijelentette: a szigetországra nagy felelősség hárul abban a tekintetben, hogy tevékenyen támogassa washingtonnak „a stabilitás megőrzésére irányuló erőfeszítéseit a térségben.„ tokió ezért gazdasági hatalmának és politikai befolyásának latba vetésével óhajt fáradozni az ázsiai béke megszilárdításán.

ezzel összefüggésben arról beszélt, hogy a japán-kinai ugynevezett béke-és barátsági szerződés megkötése nyomán japán nem óhajtja csupán magának fenntartani a pekinggel való politikai és gazdasági kapcsolatok fejlesztésének jogát. így azt várja, hogy számos más állam is élénkíti a kölcsönös érintkezést kínával. szonoda szerint „japán nem szándékozik kina szövetségesévé válni azzal a céllal, hogy együtt lépjen fel vele a szovjetunió, a szigetország közeli és fontos szomszédja ellen.„ japán következetesen szem előtt tartja azt az elvet, hogy a szovjet-kinai viszályban egyik félnek sem fogja pártját, és semmilyen vonatkozásban sem kíván szert tenni diplomáciai előnyökre.„

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az aszahi simbun jelentése szerint szonoda - a szovjet fél javaslatára - az ensz-ben találkozik gromiko külügyminiszterrel. japán források a javaslatot moszkva arra irányuló készségének megnyilvánulásaként értékelik, hogy megjavítsa a kétoldalú kapcsolatokat. a megbeszélésen szóba kerül a területi kérdés, a békeszerződés, a szibériai természeti kincsek feltárásában való japán együttműködés, valamint a rendszeresített külügyminiszteri tárgyalások folytatása. szonoda kifejti majd, hogy az ugynevezett minden irányu japán diplomácia szellemében tokió egyaránt baráti viszonyt óhajt minden országgal. a lap értesülése szerint a fukuda-kormány hajlik egy olyan „formula„ elfogadására, amely a politikai problémákat elválasztja a gazdasági kérdésektől. ennek értelmében japán beleegyezik abba, hogy továbbra is részt vesz szovjet távol-kelet ásványi kincseinek közös kiaknázásában, kooperál az atomenergia békés rendeltetésű felhasználásának területén, feladva továbbá korábbi elutasító magatartását, magáévá teszi brezsnyev tavalyi javaslatát: aláírja a hosszú lejáratu gazdasági-kereskedelmi megállapodást. szumita szatosi, a japán export-import-bank elnöke szovjet meghívásra novemberben moszkvába utazik. az ottani tárgyalások kimenetelétől függ nagymértékben az új japán formula alkalmazhatósága. japán részről a szovjet együttműködési hajlandóság jelét látják abban az indítványban is, hogy a japán-szovjet gazdasági vegyesbizottság vezető képviselői a jövő hónapban tartsanak megbeszéléseket tokióban.

-.-

10.05/ra

-2-

kk.3. brezsnyev észak-kaukázusban

ht/jp/ra kd g r o z n i j, 1978. szeptember 24. /mti/

leonyid brezsnyev szombaton uton bakuból moszkva felé az észak-kaukázusi groznij városba érkezett, ahol a csecsen-ingus, a kabardin-balkar, valamint az észak-oszét autonóm köztársaságok vezetőivel találkozott.

a helyi vezetők arról tájékoztatták leonyid brezsnyevet, hogy miként hajtják végre a xxv. pártkongresszus és a központi bizottsági ülések határozatait, hogyan állnak a folyó öt éves tervidőszak harmadik éve feladatainak teljesítésével. az ipari dolgozók arra számítanak, hogy nemcsak elérik, hanem túl is teljesítik az 1978-as esztendő végére vonatkozó tervmutatókat. a mezőgazdasági dolgozók telteljesítik szocialista vállalásaikat. kalászosokból jó termést takarítottak be, folyik a kukorica, a napraforgó, a zöldségfélék betakarítása, a szőlőszüret, sikeres az állattenyésztési termékek felvásárlása. minden intézkedést megtettek annak érdekében, hogy a jövő évi termés eléréséhez magas szinten végezzék el az agrotechnikai munkálatokat.

leonyid brezsnyev a gazdálkodás és a szervezés további tökéletesítése, az öntözési programok megvalósítása, valamint a beruházások javítása vonatkozásában kifejtette elképzeléseit, majd további eredményeket kívánt az észak-kaukázusi köztársaságoknak, a gazdaság és a kultúra fejlesztésében./taszsz/

-.-

kk.4. rövid hírek

fm/czné/ra kd

1978. szeptember 24./mti/

c a r d i f f /wales/: bébi

édesanyjának halála után 45 perccel császármetszéssel segítettek a világra egy gyermeket a cardiffi egyetemi klinikán. a 19 éves anya a nyolcadik hónapban volt terhes, közuti balesetben érte a tragikus halál; kerékpárjával ugyanis összeütközött egy teherautóval. az újszülött kislány 1.95 kilogramm súlyu. az orvosok remélik, hogy sikerül életben tartani./reuter/

/folyt.köv./

10.15/ra

-3-

R

kk.4. / rövid hírek folyt./ra

t r i e r : repülőgépszerencsétlenség

szombaton trier /saarburg körzetében a luxemburgi repülőtér hangárjából elcsent kis sportrepülőgéppel lezuhant és életét vesztette egy 17 éves luxemburgi fiatalember. a fiúnak nem volt pilótajogositványa, mindamellett - a rendőrség tájékoztatása szerint - mintegy 20 kilométeres szakaszon a levegőben tudta tartani a repülőgépet./dpa/

m e x i k ó v á r o s : csehszlovák-mexikói megállapodás

csehszlovákia és a mexikói egyesült államok a két ország kulturális megállapodásának keretében 1979-1980-ra szóló kulturális, oktatási, ifjúsági, sport és tömegtájékoztatási csereprogramot írt alá./ctk/

l a p a z : bolívia - sri lanka

ricardo anaya, bolívia, valamint a.c.szahul hamid, sri lanka külügyminisztere - a sri lanka-i diplomácia irányítójának háromnapos bolíviai látogatásáról kiadott közös nyilatkozat szerint - megállapodott a két ország diplomáciai kapcsolatainak felvételében, gazdasági és kereskedelmi együttműködési tervek kidolgozásában./ap/

p e k i n g : csád- kína

a hivatalos látogatáson kínában tartózkodó felix malloum tábornokot, a csád köztársaság elnökét szombaton délután fogadta hua kuo-feng, a kínai népköztársaság államtanácsának elnöke. este, a tiszteletére adott vacsorán elhangzott pohárköszöntőben mind vendéglátója, li hszien-nien kínai miniszterelnök-helyettes, mind pedig ő maga burkolt szovjetellenes támadásokra ragadtatta magát./az afp alapján/

l i s s z a b o n : vasuti szerencsétlenség

három halálos áldozata és több mint száz sebesültje van a coimbra portugál város közelében szombaton történt vasuti szerencsétlenségnek. egy teljes sebességgel rohanó gyorsvonat négy utolsó kocsija belecsapódott egy falusi vasuti állomás épületébe. a szerencsétlenség oka mindaddig nem ismert, csak feltételezik, hogy a vonat középső kocsijai kisiklottak, s ennek következtében csapódott a szerelvény négy utolsó vagonja taverio falu vasutállomásának épületébe./ap,upi/

-.-

10.20/ra

-4-

R

kk.5. kenya-folytonosság

b-ku/jp/ra kd n a i r o b i , 1978. szeptember 24./mti/

a kenyai afrikai nemzeti unió /kanu/, a kelet-afrikai ország egyetlen pártja szombaton a várakozásoknak megfelelően daniel arap moi-t, az ügyvivő államfőt jelölte a nemrég elhunyt jomo kenyatta utódjává. ezzel szinte biztosnak látszik, hogy október 21-én a volt alelnököt nevezik ki államfővé.

megfigyelők egyöntetű véleménye, hogy daniel arap moi jelölése, illetve közelgő elnökké kinevezése kenyatta bel-, és külpolitikájának folytonosságát fogja biztosítani. ezt a politikát elsősorban a nyugatbarátság, az egyértelműen kapitalista típusú társadalmi-gazdasági fejlődés védelmezése jellemzi. a belső erőviszonyok szempontjából lényeges tényező, hogy a jövőbeli elnök egy kis törzsből származik és ezáltal könnyebben lesz képes áthidalni a lakosság többségét képező nagy törzsek közötti etnikai ellentéteket.

a legnagyobb nép, a kikujuk - kenyatta is ide tartozott - befolyásának megőrzését valószínűleg azzal biztosítják majd, hogy az alelnöki tisztet egy közülük való politikus kapja majd meg.

megfigyelők hangsúlyozzák, hogy daniel arap moi akadálytalan jelölése valószínűtlenebbé tette azokat a jóslatokat, amelyek szerint az ország egységét személyének legendás varázssal biztosítani képes kenyatta halála után az etnikai és politikai ellenerők összezsapása súlyos belső válságot idéz majd elő.
/dpa,upi/

-.-

kk.6. damaszkuszi csucs

fm/czné/ra kd d a m a s z k u s z , 1978. szeptember 24./mti/

a „szilárdság frontja” damaszkuszban tartott harmadik csucsértekezlete elítélte a camp david-i különmegállapodásokat és több határozatot hozott annak érdekében, hogy elhárítsa a veszélyt, amellyel e megállapodások a közel-kelet és az egész világ békéjét fenyegetik.

/folyt.köv./

10.30/ra

-5-

R

kk.6. / damaszkuszi ... folyt./ra

a damaszkuszi csucsértekezletről kiadott zárónyilatkozat szerint a „szilárdság frontjának” tagjai az ensz alapokmánya és határozatai, a palesztinai nép nemzetközileg elismert jogai megsértésének tekintik a camp david-i megállapodásokat.

az értekezlet résztvevői - szíria, líbia, algéria, a jemeni népi demokratikus köztársaság és a palesztinai felszabadítási szervezet - a következő szakaszra vonatkozóan kidolgozták a harc közös stratégiáját. ennek főbb pontjai: a pfsz fenn-tartás nélküli támogatása, szíria erősítése, s az összes többi arab államhoz intézett felhívás, hogy csatlakozzanak a camp david-i megállapodások elítéléséhez.

a damaszkuszi csucstalálkozóról kiadott dokumentum felszólít a szocialista államokkal, elsősorban a szovjetunióval való fokozottabb együttműködésre, az arab felszabadítási mozgalmak vívmányainak védelmére.

a „szilárdság frontjának” tagjai damaszkuszban jóváhagyták a „front elveiről, céljairól és szerveiről” szóló deklarációt, „ez egyebek között arról intézkedik, hogy létrehozzák a „szilárdság frontja” öt tagjának közös vezetőségét és közös katonai főparancsnokságát, valamint több bizottságot alakítanak. a „szilárdság frontjának” és szerveinek kapui nyitva állnak minden állam előtt, amely hitet tesz a front elvei mellett.

a dokumentum javasolja továbbá, hogy tartsanak arab csucsértekezletet szadat egyiptomi elnök politikájának elítélésére. hafez asszad szíriai államfőt megbízták, hogy a damaszkuszi csucs eredményeiről tájékoztasson más arab államokat. ezen kívül felhatalmat kapott arra, hogy a front nevében érintkezésbe lépjen a szovjetunióval a „szilárdság frontja” és a szovjetunió kapcsolatainak további fejlesztése és elmélyítése érdekében.

kurt waldheimet, az ensz főtitkárát felkérték, hogy tagadja meg a világszervezet jóváhagyását minden olyan dokumentumtól és megállapodástól, amely sérti a palesztinai nép jogait.

a damaszkuszi csucstalálkozó dokumentumaiban állást foglalt a libanoni helyzettel és egyéb nemzetközi problémákkal kapcsolatban is. /adn/

10.35/ra

R

-6-

kk.7. eanes - portugál szocialisták

b/ku/jp/ra kd l i s s z a b o n , 1978. szeptember 24. /mti/

a portugái szocialista párt szombaton a többi jelentősebb parlamenti párttal ellentétben bírálta eanes köztársasági elnök pénteki, a kormányválság megoldására indítványozott alternatív javaslatát. a szocialisták, a legnagyobb parlamenti párt vezetősége szombati rendkívüli tanácskozását követően közleményt adott ki, amelyben tul „korlátozottnak”, minősítette az államfő javaslatát.

a szocialista párt felrótta az elnöknek, hogy tulságosan önállóan cselekedett, nem konzultált a politikai pártokkal, mielőtt összeállította volna elemzését.

a közlemény leszögezi, hogy a szocialista párt nem tekinti elengedhetetlenül szükségesnek, hogy a miniszterelnök szocialista politikus legyen, amennyiben a jelölt élvezi az elnök és a parlament többségének bizalmát.

mint jelentettük, a két legnagyobb jobboldali párt, valamint a kommunista párt - természetesen különböző nézőpontok alapján - kedvezően reagált a köztársasági elnök pénteki javaslataira. /reuter, afp/

..-

kk.8. amerikai hadgyakorlat - japán

fn/ra kd t o k i ó , 1978. szeptember 24. /mti/

negyvenkét csatahajó és 200 harci repülőgép felvonultatásával a csendes-óceán medencéjének északnyugati övezetében vasárnap megkezdődött az amerikai hetedik flotta minden eddiginél nagyobb szabású készülségi hadgyakorlata. a readex-79 fedőnevű, majdnem két héten át tartó manőver célja az, hogy „veszély esetére tapasztalatokat gyűjtsenek a tengeri hadviselés legváltozatosabb formáiban, beleértve a térség hatékony ellenőrzését és a tengerészgyalogság kétélű harci eszközökkel végrehajtandó partraszállási hadműveleteit, „

11.30/ra

-7-

/folyt.köv./

R

kk.8. / amerikai ... folyt./ra

japán lapjelentések szerint az övezetbe irányították az egyesült államok szigetországi támaszpontjain állomásozó fegyveres erőknek tengeralattjáró - elhárító repülőgépeit, az okinawai tengerészgyalogos hadtest alakulatait, valamint az enterprise repülőgépanyahajót is. tokióban megerősítették, hogy az amerikai hadügyminisztérium sürgető kérésére a hadgyakorlaton részt vesz egy japán tengeralattjáró egység is. ez az első eset, hogy ilyen méretű manőverbe bevonják az ugynevezett önvédelmi haditengerészeti erőket, noha „támogatóként”, kisebb amerikai flottademonstrációk során már korábban is megjelentek japán hadihajók. ezzel egyidőben a tokiói nemzetvédelmi hivatal bejelentette, hogy a japán szigeteket övező vizeken a jövő hónapban megtartják a második világháború utáni legnagyobb japán haditengerészeti hadgyakorlatot./flesch/

-. -

kk.9. pravda - krisnan

ht/jp/ra kd m o s z k v a ,1978. szeptember 24./mti/

narajana k.krisnan, az indiai kommunista párt országos tanácsának titkára a pravda vasárnapi számában peking imperialista-barát politikáját bírálja.

a cikkirő rámutat: a kínai vezetők az utóbbi időben mindinkább az imperialista táborhoz kötik országukat, s ennek folytán nem véletlen, hogy az agresszív imperialista körök nyilatnan „a nato keleti szárnyának”, nevezik kínát.

peking külpolitikai tevékenységében mindjobban megmutatkoznak a maoista politika negatív szempontjai, e politika szovjetellenes, militarista, nagyhatalmi és sovinszta terjeszkedő irányzata. ...

/folyt.köv./

11.45/ra

-8-

7

kk.9. / pravda - ... folyt./ra

kína militarista politikát folytat, s a nemzeti felszabadító mozgalmakkal szemben együttműködik az imperializmussal és a nato-val. ennek az a célja, hogy valóra válthassa nagyhatalmi, expanzionista és hegemonisztikus terveit általában, de főleg délkelet-ázsiaiban.

a pekingi kormányzat támadásai a szocialista vietnam ellen aggasztják a nemzeti felszabadító mozgalmakat és az ázsiai független országokat, mert ebben látják a maoista politika nagyhatalmi és terjeszkedő lényegét. a külföldön élő kínaiakat a pekingi vezetők e politika eszközeként akarják felhasználni.

a cikk ezután így folytatódik: az imperialisták és a maoisták közötti együttműködés következtében az agresszió és a konfliktusok sötét fellegei gyülekeznek india határai felett is. washington és peking zsarolással és nyomással szeretné rábirni indiát az el nem kötelezettség elvein alapuló antiimperialista politikájának feladására. washington és peking közösen azon mesterkedik, hogy megnehezítse és akadályozza a dél-ázsiai szubkontinens országai közötti kapcsolatok normalizálódását. ennek tükrében különösen hat a pekingi vezetőknek az a kijelentése, hogy rendezni kívánják „baráti kapcsolataikat”, indiaival. ugyanakkor eszük ágában sincs megvitatni és rendezni az indiai-kínai határproblémákat. tény ugyanis, hogy kína változatlanul megszállás alatt tart 36 ezer négyzetkilométernyi indiai területet.

peking és delhi jelenlegi viszonyát tehát annak a tükrében kell vizsgálni, hogy kína a nemzeti felszabadító mozgalmak ellen összejátszik az imperializmussal. a maoizmus, amely a 60-as években még sok kommunista világmozgalom megbontására tett kísérletet, most megmutatta valódi arculatát. peking ma álarc nélkül áll a világ előtt, mint az imperializmus és a reakció közvetlen partnere a szocializmus, a nemzeti felszabadító mozgalmak és a világbéke elleni harcban./taszsz/

-. -

kk.10. egyesült államok - közel-kelet

fm/czné/ra kd

1978. szeptember 24. /mti/

a l i q u i p p a /pennsylvania/

james carter, az egyesült államok elnöke szombaton a pennsylvania állambeli aliquippában, nyilvános gyűlésen elismerte, hogy ha jordánia és a palesztinaiak nem hajlandók részt venni a tárgyalásokon, akkor csak „korlátozott”, lesz az előrelépés a közel-keleti béke irányában. ugyanakkor reményét fejezte ki, hogy a camp david-i csúcstalálkozó született megállapodások fokozottabb kapcsolatokra fognak vezetni izrael, jordánia, a palesztinaiak és más szomszédai között.

/folyt.köv./

11.50/ra

-9-

7

kk.10. / egyesült államok folyt./ra

Utalt rá: szadat egyiptomi elnök írásban kötelezte magát arra, hogy a jordán-folyó nyugati partvidékéről és a gazai övezetről akkor is folytatni fogja a különtárgyalásokat izrael-lel, ha jordánia és a palesztinaiak nem akarják ezt.

az ülés egyik résztvevője carternek szegezte a kérdést: „miért nem volt az ön kormányzatának bátorsága ahhoz, hogy el-lenszegüljön menahem beginnek, és annak biztosítása érdekében, hogy palesztinában a cionisták jobb bánásmódban részesítsék a nemzsidókat, leállítsa az izraelnek nyújtott segélyt?“, carter válaszában tagadta, hogy a palesztinai problémát érintve akár ő maga, akár kormányzata „félénk, vagy gyáva“, lett volna. hivatkozott arra, hogy az összes eddigi amerikai kormányok közül a jelenlegi kormány vetette fel első ízben a palesztinaiak alapvető problémáját. bizonygatta, hogy a camp david-i csucs „eredményként“, a palesztinaiaknak meg lesznek a maguk jogai, de - mint mondotta - ez a megoldásra váró problémáknak csak az egyike.

megkérdezték tőle, miért engedik meg a pfsz-nek, hogy tájékoztató irodát tartson fenn washingtonban. az elnök válaszában szinte egyenlőségjelet tett a palesztinai felszabadítási szervezet, valamint a ku klux klán és a náci párt közé, mondván, hogy az egyesült államokban ez utóbbiaknak is joguk van a szabad véleménynyilvánításhoz, s nem jelentenek veszélyt a nemzetbiztonságra. hozzáfűzte, kötelező ígéretet tett „izraeli barátainak“, arra, hogy mindaddig nem kerül sor még magánjellegű találkozóra sem - tárgyalásokról nem is szólva - washington és a pfsz között, amíg a palesztinai felszabadítási szervezet hivatalosan el nem ismeri a zsidó államot./upi, az ap és az afp alapján/

r i j a d , d a m a s z k u s z

cyrus vance amerikai külügyminiszter vasárnap damaszkuszba érkezett, hogy abdel halim khaddam szíriai külügyminiszterrel tárgyaljon, majd felkeresse hafez asszad államfőt.

vance - aki jelenlegi közel-keleti körutazása során igyekszik elnyerni az általa felkeresett országok támogatását a camp david-i megállapodásokhoz - a múlt héten csütörtökön 48 órás látogatásra érkezett szaúd-arábiába. terve az volt, hogy szombaton tovább utazik damaszkuszba, szíriai látogatását azonban 24 órával el kellett halasztania a „szilárdság frontjának“ damaszkuszi csucstalálkozója miatt./reuter, afp/

-. -

12.00/ra

-10-

ku

kk.11. cia - merényletterv castro ellen

fm/czné/ra kd w a s h i n g t o n , 1978. szeptember 24. /mti/

john f. kennedy és lyndon b. johnson, az egyesült államok volt elnökei pontosan tudtak arról, hogy az amerikai titkosszolgálat, a cia terveket sző fidel castro kubai állam-és kormányfő meggyilkolására - vallotta péntek esti kihallgatása során richard helms, a cia volt igazgatója a kennedy-és a king-gyilkosságot újból kivizsgáló képviselőházi különbizottság előtt.

„valamennyien tudtak erről - mondotta -, a kubai vezető meggyilkolására irányuló kormányakciónak volt szó ...,,

helms beszámolt arról is, hogy a cia a castro-ellenes összeküvésben igénybe vette a maffia szolgálatait is./adn, dpa/

-. -

kk.12. aász - nicaragua

b/ku/jp/ra kd w a s h i n g t o n , 1978. szeptember 24./mti/

az amerikai államok szervezetének /aász/ washingtoni külügyminiszteri tanácskozásán nicaraguával kapcsolatban olyan határozatot hoztak, amely inkább az érintett ország diktátora, somoza és a többi latin-amerikai katonai diktaturák szája izének felel meg, a szombaton született határozat a be nem avatkozás elvére való hivatkozással nem ítéli el a nicaraguai rezsím politikáját és semmiféle intézkedést nem irányoz elő a szervezet részéről.

néhány tagország, mint venezuela és jamaica, valamint mexikó, még azt sem tudták elérni, hogy az aász legalább formálisan ítélje el somoza elnök rendszerét. a jelenlevő nicaraguai külügyminiszter tőkét kovácsolt abból, hogy az utóbbi napokban az országban a rezsím fegyveres erői visszavonulásra kényszerítettek az ellenállókat.

az egyesült államok képviselői a külügyminiszteri tanácskozásán javasolták ugyan az emberi jogok nicaraguában történő megsértéseinek vizsgálatát, ugyanakkor igyekeztek közreműködni abban, hogy a tanácskozás ne ítélje el a somoza-rezsímet./afp alapján/

-. -

12.05/ra

-11-

R

kk.13. petőfi zászlóalj

már/ra kd pé l m o n o s t o r, 1978. szeptember 24.

márkus gyula, az mti tudósítója jelenti:

a jugoszláv népfelszabadító hadsereg kötelékében 35 eszter-
deje - 1943. augusztus 15-én - alakult meg a petőfi sándor ma-
gyar zászlóalj. az évfordulóról pé l m o n o s t o r o n /baranya-három-
szög/ vasárnap bensőséges ünnepség keretében emlékeztek meg.

a jubileumi ünnepségen jontovits rudolf, a jugoszláv
néphadsereg vezérőrnagya, a 15. vajdasági petőfi sándor roham-
brigád egykori politikai biztosa és per car névű hős, a horvát
szocialista köztársaság elnökségi tagja mondott beszédet.

jontovits vezérőrnagy emlékeztetett arra, hogy a petőfi
sándor zászlóalj a horvátországi főparancsnokság parancsa
alapján került megszervezésre. vezényeleti nyelve a magyar
volt. harcosainak jogukban állt az ötágu csillag mellé
sapkájukra háromszínű nemzeti kokárdát tűzni.

a petőfi sándor zászlóaljt, majd egy évvel később a petőfi
brigádot azért hozták létre, hogy a magyar ajku lakosságot be-
vonják a jugoszláv népfelszabadító hadsereg kötelékébe, a fasiz-
mus ellen, az igazi demokrácia megteremtéséért vívott harcba.

a vezérőrnagy felelevenítette a magyar alakulat egykori
osatáinak emlékét, s a gyűlés résztvevői kegyelettel adóztak a
hősök emlékének. ezt követően a szlavoniai és baranyai harcos
szövetség községi bizottságának diszoklevelét átnyújtották a pe-
tőfi sándor zászlóaljnak.

a petőfi-zászlóalj volt harcosai jubileumi ünnepségükről
üdvözlő táviratot küldtek tito köztársasági elnöknek.

pé l m o n o s t o r o n az évforduló alkalmából a petőfi sándor zász-
lóalj és a petőfi brigád harci útját bemutató dokumentum-kiál-
lítás nyílt. bajtársi találkozót tartottak. vajdasági és horvát-
országi magyar népi ének és táncgyűttesek felléptével gazdag kul-
turműsort adtak. sor került a hagyományos „petőfi-brigád,, autós
emlékversenyre és gépkocsiturára.

/folyt.köv./

12.25/ra

-12-

R

kk.13. / petőfi folyt./ra

az egésznapos ünnepségen résztvett a petőfi zászlóalj ju-
goszláviában ma még élő mintegy 150 volt harcosa, a később ala-
kult petőfi-brigád életben lévő tagjai, a szlavoniai, baranyai,
vajdasági harcos szervezetek, továbbá a petőfi-zászlóalj, a pető-
fi-brigád, petőfi sándor ~~is~~ kiss ferenek a petőfi zászlóalj el-
ső, hősi halált halt parancsnok ~~is~~ nevét viselő horvátországi
és vajdasági magyarnyelvű iskolák képviselői, s számos neves po-
litikai és közéleti személyiség,

valamint
meghívott vendégként jelen volt a magyar partizán szövetség
küldöttsége: kurucz béláné /vas jolán/, az országos bizottság
tagja, fehér sándor és galambos józsefné /tipold katalin/,
mindhárman a petőfi-zászlóalj volt harcosai, valamint baranya
megye delegációja. ott volt halász józsef, a magyar népköztár-
saság belgrádi nagykövete.

.-.

kk.14. diplomáciai mentelmi jog - ensz

ht/jp/ra kd n e w y o r k ,1978. szeptember 24./mti/

a taszsz new york-i tudósítóinak jelentése szerint az
egyesült nemzetek szervezetében széleskörű felháborodást
keltett az amerikai kormány az a döntése, hogy korlátoz-
za az egyesült államokban akkreditált diplomáciai és ensz-
képviselők mentelmi jogait és privilégiumait.

a szovjet és más ensz-küldöttségek követelésére össze-
ült a fogadó országgal való kapcsolatok ensz-bizottsága, a-
mely megállapította, hogy az amerikai kormány döntése a dip-
lomáciai mentelmi jogok és kiváltságok komoly korlátozásához
vezethet.

/folyt.köv./

12.45/ra

-13-

R

kk.14. / diplomáciai ... folyt./ra

az ülésen a szovjetunió képviselője hangsúlyozta, hogy a döntés nem felel meg azoknak a kötelezettségeknek, amelyeket az egyesült államok 1961-ben vállalt a diplomáciai kapcsolatokkal foglalkozó bécsi konferencián, és ellentmond a modern nemzetközi jog elveinek és szabályainak, éppúgy, mint a diplomáciai sérthetlenséggel és privilégiumokkal felruházott személyekkel való bánásmód általánosan elfogadott nemzetközi gyakorlatának.

a szovjet küldött a nemzetközi gyakorlat szempontjából példatlannak minősítette az új törvénykezésnek azt a tételét, amely szerint az amerikai hatóságok megkövetelhetik a diplomáciai képviselők munkatársaitól, hogy amerikai bíróság állapítsa meg a diplomáciai sérthetlenségük és előjogaik tényét./taszsz/

kk.15. damaszkuszi csucs /kiegészítés kk.6.sz.hirünkhöz/

fm/czné/ra kd

l o n d o n , d a m a s z k u s z ,
1978. szeptember 24. /mti/

a hivatalos libiai hírügynökség vasárnapi tudósítása szerint a „szilárdság frontjának” tagjai damaszkuszban szombaton befejeződött négynapos csucstalálkozójukon közleményt és 8 határozatot fogadtak el. e határozatok főbb pontjai:

1./ megszakítják a diplomáciai és a gazdasági kapcsolatokat az egyiptomi kormánnyal, beleértve az intézményeket és vállalatokat is, s alkalmazzák az arab bojkottot az ellenséggel /izraellel/ kereskedő egyénekre;

2./ szorgalmazzák az arab liga és különböző szervezetei székhelyének kairóból való áthelyezését, ha ez nem valósulna meg, akkor a „szilárdság frontjához” tartozó különböző felek fogják gyakorolni az arab liga funkcióit, a velük együttműködni óhajtó bármely más arab országgal együtt, s az arab liga alapokmányának és célkitűzéseinek megfelelően. ebben az esetben az arab liga székhelye egyiptomot kivéve bármely más arab országban lesz;

3./ támogatják a nemzeti és haladó erőkhöz tartozó egyiptomi nép harcát az egyiptomi elnöknek a sorsdöntő arab ügyek ellen szőtt összeesküvésével szemben;

/folyt.köv./

13.35/ra

-14-

R

kk.15. / damaszkuszi ... folyt./ra

4./ hafez asszad szíriai elnököt azzal bízzák meg, keresse fel az arab országokat, ismertesse a „szilárdság frontja” tagjainak csucstalálkozóján hozott határozatokat, igyekezzék elnyerni a lehető legnagyobb politikai és anyagi támogatást e határozatokhoz, s vitassa meg az egyiptomi rezsimet kirekesztő arab csucstalálkozó megtartásának lehetőségét;

5./ hafez asszad elnököt jelölik ki arra, hogy a „szilárdság frontja” nevében, a szovjetunió és a front közötti kapcsolatok oly módon való fejlesztése lehetőségének megvitatása érdekében lépjen érintkezésbe a szovjetunióval, hogy az a „szilárdság frontjának” fokozottabb katonai és politikai erősítéséhez, a térség katonai és politikai egyensúlyának helyreállításához, a szovjetunió és a „szilárdság frontjához” tartozó országok közötti kapcsolatok erősítéséhez és elmélyítéséhez vezessen;

6./ a „szilárdság frontja” nevében közös emlékiratot küldenek az el nem kötelezett országok csoportjának, az iszlám konferencia főtitkárságának és az afrikai egységsszervezetnek. az emlékiratban kifejtik a front álláspontját.

7./ felkérlik a palesztinai nép vitathatatlan nemzeti jogainak gyakorlásával foglalkozó ensz-bizottságot; tartson rendkívüli ülést a camp david-i dokumentumok tanulmányozására, az a dokumentumok és a palesztinai nép elvitathatatlan jogai közötti ellentmondás felvázolására, s tegyen közzé olyan nyilatkozatot, amelyben a bizottság megerősíti szembehelyezkedését mindazzal, ami e jogokra nézve hátrányos, káros, vagy velük ellentétes lehet;

8./ felkérlik az ensz főtitkárát, hogy az ensz ne karoljon fel olyan dokumentumot vagy megállapodást, amely ellentmond a palesztinai kérdésre, a megszállt területekről való /izraeli/ visszavonulásra vonatkozó ensz-határozatoknak, s tegyen ilyen értelmű javaslatot az ensz biztonsági tanácsának./reuter,ap/

kk.16. vance

b/ku/jp/ra kd

n i j a d , 1978. szeptember 24. /mti/

cyrus vance amerikai külügyminiszter damaszkuszba érkezése előtt szombaton riadban próbálta meggyőzni a szaud-arábiai vezetőket a camp david-i csucstalálkozó döntéseinek hasznosságáról. a szaud-arábiai vezetés, amely elutasította izrael és egyiptom legutóbbi megállapodásait, magyarázatot kért az amerikai diplomácia vezetőjétől, miért kerültek meg camp david-ben a palesztin problémát és jeruzsálem státusának kérdését.
/folyt.köv./

14.25/ra

-15-

R

kk.16. / vance ... folyt./ra

vance megpróbálta a camp david-i csúcstalálkozót olyan „első lépésnek”, feltüntetni, amelyet további megállapodások követnek majd, nevezetesen azokban a kérdésekben, amelyekre szaud-arábia választ sürgöt.

a szaud-arábiai hírügynökség hivatalos forrásokra hivatkozva közölte, hogy a rijadi vezetők vance-nek kifejtették: a pfsz-nek az őt megillető „természetes szerepet”, kell játszania a palesztin kérdés megoldásában./afp,upi/

-. -

kk.17. amerikai ügyészek a szovjetunióban

ht/jp/ra kd m o s z k v a ,1978. szeptember 24. /mti/

a szovjetunióban tett látogatásunk során azt a benyomást szereztük, hogy a szovjet emberek a békére és az amerikai néppel való barátságra törekednek - mondotta a taszsz tudósítójának joseph freitas san francisco-i ügyész.

az egyesült államok kerületi ügyészei országos társasága küldöttségének nevében nyilatkozva freitas hozzáfűzte: reméljük, hogy az első hivatalos amerikai ügyészküldöttség látogatása megkönnyíti a tartós béke és a két nép közötti barátság biztosítékainak kidolgozását, és hozzájárul a két hatalmat elválasztó problémák megoldásához.

az amerikai ügyészek küldöttségét fogadta roman rugyenko, a szovjetunió legfőbb ügyésze, az igazságügy- és a belügyminiszter helyettese. az amerikai küldöttség odesszában, leningrádban, szamarkandban és más városokban szovjet kollégákkal találkozott. freitas kijelentette: ő és kollégái meggyőződhetnek arról, hogy a szovjet ügyészek rendkívül képzetek és a szovjet szocialista törvényesség elkötelezettjei. örülünk - tette hozzá -, hogy megkezdődött a párbeszéd, és reméljük, hogy a szovjet ügyészek jövő évi viszontlátogatása idején szervezetté tehetjük további kapcsolatainkat.

(valamint

mindazonáltal az amerikai delegáció szóvivője azt állította, hogy a küldöttség tagjai előtt nem világosak egyes problémák, így például a szovjetunióból való kiutazások kérdése. köztudott pedig, hogy ebben a kérdésben csakis a szovjet hatóságok dönthetnek a megfelelő szovjet törvények alapján./taszsz/

-. -

15.15/ra

-16-

R

kk.18. giscard d,estaing - elutazás

ba/ra bs v a r s ó, 1978. szeptember 24./mti/

valéry giscard d,estaing francia köztársasági elnök vasárnap délután befejezte tárgyalásait edward gierékkel, a lemp kb első titkárával, és elutazott lengyelországból. a vendéget kíséerte a rzeszówi repülőtérré edward gierek, henryk jabłoński, az államtanács elnöke, mieczyslaw jagielski miniszterelnök-helyettes és nyszard frelek, a lemp kb titkára. giscard d,estaing szombatn érkezett lengyelországba./barabás/

-. -

kk.19. camp david - izrael

vz/ra bs j e r u z s á l e m , t e l a v i v ,1978. szeptember 24./mti/

az izraeli kormány vasárnap jeruzsálemben megtartott ülésén úgy döntött, hogy jóváhagyja a camp david-i megállapodásokat és azok összefüggésében a sinai-félsziget északi részén létesített izraeli települések felszámolását is. két ellenszavazat volt: jigal horvic kereskedelmi és ipari, valamint eliezer sosztak egészségügyi miniszteré, mindketten a likud-tömb tagjai. a nemzeti vallási párt három minisztere tartózkodott a szavazásnál.

ugyancsak vasárnap tel avivban az ellenzéki izraeli munkapárt központi bizottsága úgy határozott, hogy a knesszet-beli szavazáson egészükben véve jóváhagyja majd a camp david-i keretmegállapodásokat és a sinai-félszigeten lévő települések kiürítését. az erről szóló határozatot 221 szavazattal 19 ellenében, négy tartózkodás mellett fogadták el. a központi bizottság így eleget tett simon peresz pártelnök felhívásának, aki kijelentette, hogy „a kérdés sorsdöntő, mivel nem jó és rossz egyezmény között kell választani, hanem a béke lehetősége és a háboru veszélye között,,. peresz ugyanakkor kilátásba helyezte, a munkapárt „mindezek ellenére latbaveti befolyását a sinai-félszigeten lévő települések felszámolásának elkerülésére,,./afp/

-. -

18.30/ra

-17-

R

kk.20. giscard d,estaing - közlemény

ba/ra bs v a r s ó, 1978. szeptember 24. /mti/

Vasárnap este közleményt adtak ki valéry giscard d,estaing francia elnök kétnapos lengyelországi látogatásáról. a dokumentum szerint a francia köztársasági elnök és edward gierek megbeszéléseit a barátság és a kölcsönös bizalom jellemezte. az elnök tárgyalott henryk jablonskival, a lengyel államtanács elnökével és mieczysław jagielski miniszterelnök-helyettesével, a lengyel-francia gazdasági együttműködési bizottság társelnökével is.

giscard d,estaing és edward gierek tárgyalásaik során foglalkoztak valamennyi, közös érdeklődésre számot tartó kérdéssel. megelégedéssel állapították meg, hogy jól fejlődnek a kétoldalú kapcsolatok, és állást foglaltak azok elmélyítése és kiszélesítése mellett, különös tekintettel a kis- és közepes méretű vállalatok és egyes kiemelt területek együttműködésére.

az időszerű nemzetközi kérdések kapcsán a felek hangsúlyozták, hogy nagy jelentőséget tulajdonítanak az enyhülési folyamat megerősítésének Európában és az egész világon. kiemelték, hogy Lengyelország és Franciaország ennek érdekében szükségesnek tartja az európai biztonsági értekezlet záróokmányában foglalt gyakorlati megvalósítását. mindkét államférfi állást foglalt a mennyiségi és minőségi fegyverkezési hajsza megállítása és a tényleges leszerelés mellett, elismerve minden állam jogát biztonságának szavatolásához, a felek eszmecsereét folytatják azokról a lehetséges eszközökről, amelyek elősegíthetik a célok elérését. a két vezető tárgyalásait a két nép közötti hagyományos barátság szelleme hatotta át. /barabás jános/

..-

kk.21. nicaragua - taszsz

sa/ra bs s a n j o s ó, 1978. szeptember 24. /mti/

Nicaragua partjainál amerikai hadihajók, repülőgépanyahajók és rakétahordozó cirkálók jelentek meg. a pentagon képviselőjének cinikus hangú nyilatkozata szerint azért vezényelték a térségbe őket, hogy nyomást gyakoroljanak a véres somozádiktatúra ellen küzdő népi felkelőkre. az „emberi jogok szenvedélyes bajnokának”, álarcát öltve - washington ezzel az ürügyet próbál beavatkozni más államok belügyeibe - az egyesült államok nyíltan a reakciós somoza-rezsim mellé állt. az amerikai monopóliumok pártfogoltja ártatlan emberek tizezreinek lemészárlásával, a nicaraguai lakosság körében végrehajtott valószínűleg népi intézkedéssel megpróbálja vérbe fojtani a népi felkelést. külföldi segítségre támaszkodva, amerikai és más idegen zsoldosok széles körű bevonásával, somoza megkísérli elnyomni a nicaraguai nép akaratának megnyilvánulását.

/folyt.köv./

18.40/ra

-19-

kk.21. / nicaragua - ... folyt./ra

mind az egyesült államok nyílt támogatásával történik, az amerikai katonai szakértők nemcsak a somozát támogató nemzeti gárda fegyvereseinek a lakossággal való leszámolásra történő kiképzését végzik, hanem - sajtójelentések szerint - közvetlenül is részt vesznek a diktatúra fegyveres erőinek büntető-akcióiban.

a somozának nyújtott amerikai támogatásról tanuskodik az a nicaraguáról szóló határozat is, amelyet az amerikai államok szervezetéhez tartozó országok külügyminisztereinek washingtoni tanácskozásán amerikai utasításra fogadtak el. a dokumentum nemcsak hogy kizár minden olyan somozára gyakorolt nyomást, amely a vérontás beszüntetését célozná, de mégcsak utalást sem tartalmaz, amely elítélné az amerikai fegyverekkel felszerelt nemzeti gárdisták gyalázatos gyilkosságait. az agyonlőtt és megkínzott hazafiak száma hozzávetőleges adatok szerint is meghaladja a tizezret.

politikai megfigyelők az ilyen határozat elfogadását a nicaraguai zsarnoki rendszer iránti engedékenységnak minősítik, amely egyúttal felhatalmazást jelent a vadállati kegyetlenség folytatására a lakossággal szemben.

managuai jelentés szerint somoza a helyi sajtóban közzétette annak a levélnek a szövegét, amelyet amerikai törvényhozók egy csoportja intézett carter elnökhöz. ebben hangoztatják, hogy a nicaraguai felkelést „havannában és moszkvában kiképzett forradalmároknak”, irányítják. megfigyelők úgy vélik, hogy a nyíltan provokatív célzatu rágalmozó levél célja előkészíteni a talajt az egyesült államok nicaraguai beavatkozására, amelyhez „kommunizmus elleni harc”, szokásos ürügye szolgálna alapul.

a diktátor csapatai időközben folytatják a lakosság körében a kivégzéseket, vizsgálatokat, letartóztatásokat. a nemzetközi vöröskereszt képviselői jelentették, hogy esteli városában, amely, több más városhoz hasonlóan barbár bombatámadások célpontja volt, a nemzeti gárda harcokosifjai most azokat az épségben maradt házakat lövik, amelyeknek lakóit azzal gyanúsítják, hogy kapcsolatban állnak a felkelőkkel. a véres terror és az üldözöttség elől menekülő nicaraguaiak ezrei hagyják el az országot. csupán costa ricában több, mint 10 ezer ember talált menedéket.

nicaraguában folytatódik az országos sztrájk, amely az ellenzéki széles front felhívására robbant ki. a sztrájkolók somoza haladéktalan lemondását, a demokratikus szabadságjogok helyreállítását és a politikai foglyok szabadon bocsátását követelik. a front képviselői határozottan visszautasították somoza javaslatát, hogy kezdjenek tárgyalásokat a sztrájkok beszüntetéséről. /taszsz/

..-

18.50/ra

-19-

R

kk.22. vance

vz/ra bs

d a m a s z k u s z , 1978. szeptember 24. /mti/

Cyrus Vance amerikai külügyminiszter vasárnap délután elutazott Damaszkuszba, miután több, mint négy órán át tárgyalt Hafez Asszad szíriai elnökkel és Abdel Halim Khaddam külügyminiszterrel.

Elutazása előtt Vance újságíróknak nyilatkozott. „Őszintéknek és intenzíveknek” minősítette Damaszkuszi megbeszéléseit, és kijelentette, hogy az Egyesült Államok és Szíria „folytatni fogja a párbeszédet”. „Kormányaink fenntartják a szoros kapcsolatokat a fő cél megvalósítása érdekében”, - hangoztatta az amerikai külügyminiszter.

Amerikai források szerint Vance Damaszkuszban csupán a Camp David-i megállapodások tartalmának ismertetésére szorítkozott, és közölte a szíriai vezetőkkel, hogy az Egyesült Államok a két keretmegállapodást egy hosszú folyamat kezdetének tekinti, amelynek a közel-keleti válság igazságos és átfogó rendezéséhez kell vezetnie.

Asszad és Khaddam röviden ismertették a Szíria álláspontot, amely teljesen ellentétes a Washingtoni elképzelésekkel. Szíria - mint ismeretes - elutasítja a különtárgyalásokat, s a genfi közel-keleti békekonferencia munkájának felújítását sürgeti az összes érintett felek, köztük a palesztinai felszabadítási szervezet részvételével.

Damaszkuszi amerikai diplomáciai körökben rámutattak Vance Damaszkuszi, illetve azt megelőző Jordániai és szaudi-arábiai látogatása közötti különbségekre. Ammanban és Rijadban az amerikai külügyminiszter igyekezete arra irányult, hogy rávegye Husszeint, illetve Khaled királyt a csatlakozásra a Camp David szellemében fogant „békefolyamathoz”, - tették hozzá. az amerikai küldöttségen belül egyébként hangoztatták, hogy Vance nem számított „ennyire negatív”, reagálásra az Egyesült Államok „régibb barátai”, - szaudi-arábia és - kisebb mértékben - Jordánia részéről. a szaudi vezetés Vance Rijadból történt elutazása után nyomban nyilatkozatot adott ki. ez többek között megállapítja: a palesztin népnek joga van az önrendelkezésre, amely nélkül nem lehet béke a térségben és a PFSZ a palesztin nép egyetlen törvényes képviselője. a nyilatkozat elítélően szól arról, hogy a Camp David-i megállapodásokban nem történik említés, Jeruzsálem jövőjének kérdéséről. /afp, reuter, upi/

19.00/ra

-20-

R

kk.23. rövid hírek

ós/ra bs

1978. szeptember 24./mti/

h a n o i : pham van dong

Pham Van Dong, a VSK miniszterelnöke a Fülöp-szigeteken és Indonéziában tett hivatalos látogatásának befejeztével vasárnapi visszaérkezett Hanoi-ba. a látogatás során nyilvánosságra hozott dokumentumokból kitűnik, hogy a vietnami kormányfő utja nagymértékben hozzájárult délkelet-Ázsiában a béke és stabilitás megerősítésének ügyéhez, amely elengedhetetlen a térség államainak nemzeti fejlődése szempontjából. /taszzs/

p e k i n g : egk-küldöttség

Wilhelm Haferkampnak, az európai közösségek bizottsága al-elnökének vezetésével vasárnap egk-küldöttség érkezett Pekingbe a kínai kormány meghívására. a delegációt a Pekinger repülőtéren Li Csiang, kínai külkereskedelmi miniszter fogadta. a delegáció kilencnapos, hivatalos látogatása során a közös piac és Kína gazdasági és kereskedelmi kapcsolatainak fejlesztéséről folytat tárgyalásokat. /uj-kina, adn, dpa, afp, ap, reuter/

a t h é n : huang hua

Huang Hua kínai külügyminiszter négynapos, hivatalos görögországi látogatásának befejeztével New Yorkba utazott, hogy részt vegyen az ENSZ-közügyülés 33. ülészakán. a látogatás során kínai-görög kulturális egyezményt írtak alá. Huang Hua hivatalos látogatásra hívta meg Kínába Karamanlisz görög miniszterelnököt. /ap/

t o k i ó : Leo Tindemans

Leo Tindemans belga miniszterelnök Japánban tett, hatnapos hivatalos látogatása végeztével vasárnap elutazott Tokióból. a látogatás során Fukuda Takeo, japán miniszterelnökkel általános gazdasági és politikai kérdésekről, valamint a kétoldali kapcsolatokról tárgyalt. /reuter/

19.40/ra

-21-

R

kk.23. / rövid hírek ... folyt./ra

b e l g r á d : felipe gonzález

felipe gonzález, a spanyol szocialista munkáspárt főtitkára vasárnap a jksz kb elnökségének meghívására háromnapos látogatásra belgrádba érkezett./ap/

b e l g r á d : zágrábi vásár

vasárnap bezárta kapuit a zágrábi őszi vásár. a nemzetközi árubemutatón 60 ország több, mint 6000 kiállítója vett részt./taszsz/

a n k a r a : bomba

tizenkét személy sebesült meg a törökország délkeleti részén fekvő denizliben, amikor szombaton bomba robbant a város egyik filmszínházában. a merénylet elkövetői egyelőre ismeretlenek. izmirben egy szélsőséges csoportok tagja között lezajlott tüzpárbaj öt ember sebesülését okozta./afp/

b e r n : új svájci kanton

svájc választópolgárainak 82 százaléka foglalt állást a vasárnapi népszavazáson amellyel, hogy az alkotmány módosításával hozzák létre az ország 23. szövetségi államát, jura kanton, az új kantonhoz a francia határ mentén fekvő, három francianyelvű és összesen mintegy 70 ezer lakosú delemont, porrentruy és franchises montagnes tartozik, amelyek eddig a németnyelvű bern kanton részét képezték. az 1874-es svájci szövetségi alkotmány elfogadása óta most először módosították az ország alaptörvényét./afp,ap/

/körzet:

t a r a n t o : földrengés

a richter-skála szerinti 4-5 fok erősségű földrengés rázta meg vasárnap olaszország délkeleti területeit. a földrengés következtében tarantóban és környékén több ház összedőlt. az első hivatalos jelentések szerint személyi sérülés nem történt./ap, afp, reuter/

-.-

20.05/ra

-22-

kk.24. terroristák

ds/ra bs d o r t m u n d, 1978. szeptember 24./mti/

a nyugatnémet rendőrség vasárnap dortmundban elfogott két feltételezett terroristát. a rendőrök és a három ismeretlen fegyveres között kirobbant tüzpárbajban egy rendőr életét vesztette, két terrorista megsebesült, a harmadiknak sikerült elmenekülnie. a tüzpárbaj dortmund déli elővárosában, egy erdő szélén zajlott le.

a két letartóztatott személyazonosságát az esti órákig teljes bizonyossággal még nem tudták megállapítani. a dortmundi rendőrség szóvivője sem megerősíteni, sem megcáfolni nem volt hajlandó a hírt, hogy egyikük a „vörös hadsereg frakció”, elnevezésű terrrorszervezet egyik legkeresettebb tagja, adelheid barbara schulz volna.

a rendőrség lezárta a dortmundból kivezető utakat és hajtóvadászatot indított a harmadik feltételezett terrorista kézrekerítésére./dpa,afp/

-.-

kk.25. közel-kelet - taszsz

sa/in/ra bs m o s z k v a, 1978. szeptember 24./taszsz/

a szadat egyiptomi elnök kapituláns politikáját elítélő „szilárd frontjához”, tartozó országok határozatot hoztak az egyiptomhoz fűződő diplomáciai kapcsolatok megszakításáról. a döntést annak a damaszkuszi tanácskozásnak a befejezésekor hozták nyilvánosságra, amelyen részt vettek szíria, algéria, libia és dél-jemen államfői, valamint a palesztinai felszabadítási szervezet vezetői. a résztvevők, akik áttekintették a camp david-i arabellenes összeesküvés következményeinek felleltáráására hivatott intézkedéseket, kinyilvánították elkötelezettségüket, hogy gazdasági bojkott alá veszik egyiptomot, továbbá azt, hogy törekedni fognak az arab liga székhelyének kairóból való áthelyezésére.

az arab államfők és a pfsz vezetősége hangsúlyozták készségüket, hogy „támogatják a nemzeti és haladó erőkhöz tartozó egyiptomi nép harcát az egyiptomi elnöknek az osszarab ügy ellen szőtt összeesküvésével szemben,,.

a tanácskozás résztvevői megbízták asszad szíriai elnököt, hogy látogasson el más arab országokba, ismertesse a „szilárd frontjához”, tartozó országok határozatát, igyekezzék „elnyerni a lehető legnagyobb politikai és anyagi támogatást e határozatokhoz, és vitassa meg az egyiptomi rezsimet kirekesztő arab csoporttalálkozó megtartásának lehetőségét,,.

/folyt.köv./

20.15/ra

-23-

kk.25. / közel-kelet - ... folyt./ra

a front tagországai meghatározták asszadot, lépjen kapcsolatba a szovjetunióval annak megvizsgálására, hogy milyen lehetősége van a szovjetunió és a front országai közötti kapcsolatok kiszélesítésének és megerősítésének.

a front álláspontjának kifejtésére közös memorandumot intéznek több nemzetközi szervezethez, köztük az el nem kötelezett országok csoportjához és az afrikai egységsszervezethez; felhívják a palesztinai nép vitathatatlan nemzeti jogainak érvényesítésére hivatott ensz-bizottságot, hogy tartson rendkívüli ülést a palesztinai arab nép ügyére nézve káros camp david-i dokumentumok tanulmányozására.

a damaszkuszi találkozó résztvevői elhatározták, hogy létrehozzák a szilárdság nemzeti frontját, amely „az imperializmus és a cionizmus elleni harcban alap és fegyver lesz az arab népek számára,„ a front nyitva áll minden arab ország előtt, és az a célja, hogy „erősítse és fejlessze a baráti kapcsolatokat a testvérállamokkal, továbbá a szocialista közösség országával, mindenekelett a szovjetunióval,„

megfigyelők rámutatnak, hogy a damaszkuszi osztoztalálkozó határozatait vance amerikai külügyminiszter szíriai látogatásának előestéjén fogadták el. az amerikai diplomácia vezetője azért utazott a közel-keletre, hogy rábírjon néhány arab országot, különösen jordániát, szaud-arábiát és szíriát, hogy támogassák a camp david-i találkozó elfogadott keretmegállapodásokat.

sajtójelentések szerint vance ammani és rijadi tárgyalásai nem hoztak eredményt. a hivatalos szaud-arábiai hírügynökség jelentette, hogy rijadban felhívták a figyelmét az amerikai külügyminiszternek: a közel-keleti békét csak úgy lehet megteremteni, ha a rendezés általános, annak kidolgozásában a konfliktusban érintett valamennyi fél részt vesz, továbbá hogy elengedhetetlen „izrael teljes kivonulása jeruzsálem arab negyedéből, és a város fölötti arab szuverenitás visszaállítása,„ „a palesztinai arab nép és önrendelkezési jogának elismerése,„

/folyt.köv./

20.20/ra

-24-

R

kk.25. / közel-kelet - ... 2.folyt./ra

vance jordániai és szaud-arábiai látogatásának végével husszein jordániai király ammani sajtóértekezletén hangsúlyozta, hogy „rendkívül meglepték és megrendítették,„ a camp david-i találkozó dokumentumai, továbbá az, hogy ezekben hivatkozás történik jordániára. a király kijelentette, sem az egyesült államok, sem egyiptom nem tanácskozott vele erről a kérdéssel. husszein aláhuzta, hogy a közel-keleti igazságos és tartós békét csak akkor lehet elérni, ha az izraeli csapatok maradéktalanul kivonulnak az összes megszállt arab területekről, elismerik a palesztinai arab nép jogait és visszaállítják jeruzsálem fölött az arab szuverenitást.

mohamed bucetta marokkói külügyi és együttműködési államminiszter rabatban kijelentette: „semmilyen megoldás sem található a közel-keleti problémára, ha nem vonják ki az izraeli csapatokat az 1967-ben megszállt arab területekről, köztük jeruzsálemből, és ha nem rendezik a palesztin kérdést,„ rámutatott: „elengedhetetlen, hogy a palesztinok a jelenleg bitorolt területeken hozzák létre saját államukat, és a palesztinai arab nép egyetemes törvényes képviselőjének elismert pfsz segítségével valósítsák meg önrendelkezési jogukat,„ a camp david-i dokumentumokban - mint ismeretes - a palesztinoknak ezt a jogát „autonómiáról,„ szólvó kitétellet cserélték fel, de nem történik említés a pfszről.

a palesztinai nép vitathatatlan nemzeti jogai érvényesítésének elősegítésére hivatott ensz-bizottság tagjai a camp david-i különmegállapodást olyan veszélyes összeesküvésnek minősítették, amely gyakorlatilag megerősíti az arab országok elleni izraeli fegyveres akció eredményeit és tel avivot a palesztinai kérdés rendezésének meggátolására bátorítja. a bizottság alelnöke kijelentette, hogy a camp david-i találkozó résztvevői „egyértelműen semmibeverték,„ a bizottság létezését.

szemelláthatóan zürzavart és ingerültséget keltett a fehér házban az a felháborodás és bírálat, amellyel a camp david-i megállapodás az arab országokban és általában világszerte találkozott. hivatalos washingtoni képviselők a háromoldalu találkozó eredményeit az amerikai diplomácia „óriási sikerének,„ próbálják feltüntetni. pennsylvaniai körutja során carter elnök éles kirohagást intézett az ensz, az arab államfők és más országok által a palesztinai arab nép egyedüli törvényes képviselőjének elismert pfsz ellen. értésre adta, hogy az egyesült államok örülne, ha a szervezet „megszűnne létezni,„

/folyt.köv./

20.30/ra

-25-

R

kk.25. / közel-kelet - ... 3.folyt./ra

az ensz new york-i székháza előtt szombaton szolidaritási tüntetés volt, amelyet a palesztinai nép iránti szolidaritás amerikai bizottságának felhívására rendeztek. a résztvevők határozottan elítélték a camp david-i arab-ellenes különmegállapodást, s azt, mint az arab nemzet, elsősorban a palesztinai arab nép elleni összeesküvést megbélyegezték./taszsz/

-. -

kk.26. külpolitikai híreink jegyzéke szeptember 24-én, vasárnap, zárásig:

ra bs kd

1978. szeptember 24./mti/

1. drezdai slágerfesztivál
2. szonoda /részben szerk.táj./
3. brezsnyev észak-kaukázusban
4. rövid hírek
cardiff/wales/: bébi
trier: repülőgépszerencsétlenség
mexikóváros: csehszlovák-mexikói megállapodás
la paz: bolívia - sri lanka
peking: csád - kína
liszabon: vasúti szerencsétlenség
5. kenya - folytonosság
6. damaszkuszi csucs
7. eanes - portugál szocialisták
8. amerikai hadgyakorlat - japán
9. pravda - krisnan
10. egyesült államok - közel-kelet
11. cia - merénylőletterv castro ellen
12. aász - nicaragua
13. petőfi zászlóalj
14. diplomáciai mentelmi jog - ensz
15. damaszkuszi csucs/kieg. 6-hoz/
16. vance
17. amerikai ügyészek a szovjetunióban

/folyt.köv./

20.40/ra

-26-

R1

kk.26. / külpolitikai ... folyt./ra

18. giscard d,estaing - elutazás
19. camp david - izrael
20. giscard d,estaing - közlemény
21. nicaragua - taszsz
22. vance
23. rövid hírek
hanoi: pham van dong
peking: egk-küldöttség
athén: huang hua
tokió: leo tindemans
belgrád: felipe gonzález
belgrád: zágrábi vásár
ankara: bomba
bern: új svájci kanton
taranto: földrengés

24. terroristák
25. közel-kelet - taszsz
26. hírjegyzék

/mti/

-. -

- v é g e -

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő : köves tibor

szerkesztette: kopreda dezső

barabás miklós

20.45/ra

-27-

R

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség.

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-49. Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

1978. szeptember 25. hétfő

Kk.1. várható

km/a/bj

1978. szeptember 25./mti/

- new york: ensz közgyűlés ülősszaka
gromiko*szonoda találkozó
- washington: vance jelentést tesz carternek közel-keleti ut-
járól
nemzetközi valuta alap és világbank közgyűlése
opec-tágországok pénzügyminisztereinek értekezlete
- m a n a g u a : a nicaragui helyzet fejleményei
- jeruzsálem: parlamenti vita a camp davidi megállapodásokról
- p e k i n g : az egk küldöttségének látogatása
- b e l g r á d : felipe gonzaleznek, a spanyol szocialisata munkás-
párt főtitkárának látogatása
- nyugat-berlin: magyar szakszervezeti küldöttség

7.06/ald

--
- 1 -